

INDEX DISPUTATIONUM
Theologicarum

sub Praesidio Leonb. Hutleri.

De Confessione Augustana

2 De unitate essentiae divi-
nae et personarum Trinitatis

3 De personarum in unadi-
vina essentia differentis
notis characteristicis ordine
et de generatione ac divi-
nitate filii Dei aeterna

4 De divinitate Spiritus Sancti
ejusque aeterna processione
a Patre et filio, et de Sa-
cramentis tam veteribus quam
recentioribus etc.

5 De peccato originali per
difficiliam scripturam polysemam
opposita.

6 De blasphemia in Spiritum
sanctum sive peccatum ad
mortem

7 De unione hypostatica di-
varum naturarum in Christo

8 De communicatione et
naturarum et earum
idionatum in Christo

9 De officio Christi sacerdo-
tali et statu humilitatis

10 De officio Christi re-
gio, et statu exalta-
tionis

11 De justificatione ho-
minis peccatoris coram
Deo.

12 De efficacia ministerii
verbi et sacramentorum
Dei Ministeriorum Ecclē-
siae vocatione

13 De bonis operibus

14 De Ecclesia a. 7. 8. c. 11.

15 De sacramento ingere-
re 13 a. c. 4.

16 De baptismo, c. 4.

17 De Coena Domini. 10

18 De poenitentia et
Confessione 11. 12

19 De Traditionibus hu-
manis in Ecclesia
15. 1. 4. 7. ar.

20 De rebus civilibus
et potestate Ecclesi-
astica. 16. c. 7

21 De extremo pudore

22 De libero arbitrio
23 De causa peccati
24 De cultu sanctorum
25 Ex Jerem. Ecce agnus
illi Dei qui tollit peccata
mundi

26 De verbo Dei
scripto seu scriptura
in sacra.

DISPUTATIO XXII.
& Ultima.

DE CONSUM-
MATIONE SECVLI: AD-
VENTV CHRISTI IVDICIS: RE-
surrectione mortuorum: & Iudicio
extremo

Ad quam

Sub auspiciis divini numinis

Praside

LEONHARTO HVTTERO,
SS. THEOLOGIAE
DOCTORE,

Respondebit

M. SAMVEL LVBITIVS ROR-
bachensis: Pastor in VVinlhena.

IENAE

Typis Tobiae Steinmanni.

Anno clō Iō XCVI.

Reverendis, Clarissimis, & Do-
ctissimis Viris,

Dn. ANTONIO PROBO,
SS. Theologiae Doctore, Ecclesiae Vinariensis
Superintendenti, Synedrionq; ibidem,
assessori dignissimo,

Nec non

Dn. SAMVELI FISCHERO,
SS. Theologiae Doctore, Ecclesiae Jhenensis
Superintendenti, ejusdemq; Acade-
miae Professori Publico.

D. D. & fautoribus suis omni animi
observantia colendis

Haec positiones de consummatione seculi,
adventu Christi judicis, resurrectione mortu-
orum, & extremo judicio &c.

In debita observantia testimonium
Offert

M. Samuel Lybitius Ror-
bachensis Pastor in
VVin Jhenas.

*De Consummatione seculi: Adventu
Christi Judicis: Resurrectione mor-
tuum: Extremo iudicio.*

T H E S I S I.

*Ve Mundi hujus aliquando futura sunt
postrema & novissima: eadem disputati-
onum quoque nostrarum partem constitu-
ant postremam & novissimam: ac uti
Mundo: sic Collegio quoque nostro Theolo-
gico colophonem feliciter imponant.*

*2. Quatuor autem antiquitus, & quidem haud
perperam credita fuerunt Mundi novissima: 1. Consum-
matio seculi: 2. Adventus Christi judicis: 3. Resurrectio
mortuorum: 4. Extremum iudicium.*

*3. De singulis hisce, quid credendum nobis Sacra p-
ponant litera, disquisitione vel maxime videtur dignum:
siquidem de uno horum qui dubitat, is de ipso fidei nostrae
fundamento dubitare, ac proinde salutis naufragium pa-
ti, necesse habet.*

*4. In initio autem perspicua Scripturarum sunt testi-
monia, quae seculi hujus consummationem sive transitum
comprobant & confirmant: ut Matth. 5, 18. 24, 35. 1. Cor. 7, 31. 2. Pet. 3, 10. 1. Ioh. 2, 17. &c.*

*5. Et quanquam D. Petro teste, semper sunt futuri
superciliosi irrisores, qui hujus rei certitudinem in dubium*

A 2 vocare

vocare audent. tamen tam non Affirmativa nostra quicquam hoc officit, ut potius eandem firmiter corroboret ac stabiliat.

6. Hi ipsi enim furoris documento esse possunt, necessario restare aliud seculum, in quo poenas daturi ii, qui in presenti contemptores DEI & veritatis extiterunt.

7. Quando verò isthac Mundi futura sit Consummatio, variè & olim quaesitum fuit, & adhuc hodiè quaeritur.

Thalmud.
lib. Sanhe-
dria tracta-
tu Abodah
Zarah. h. e.
Idololatriæ.
cap. 1.
Ps. 90. 4.
2. Pet. 3. 8.

8. Iudæi produxerunt ex Thalmud Oraculum quoddam Elie, non Prophetæ, sed Rabini cuiusdam σουρωπος, mundum hunc 6000. annorum duraturum asserentis: analogia desumpta à sex illis diebus, quibus totum hoc Universum à DEO est creatum: quorum quilibet mille constituat annos, juxta illud Davidis: Mille anni coram te, sicut hesternus dies quæ præterit.

9. Reperti sunt alii, qui Corpus Christi mysticum, hoc est, Ecclesiam acturam in terris annos triginta tres existimarunt, quos vixit Christus in mundo quoad Corpus, quod ex virgine susceperat; sed quemlibet annum in quinquaginta usitatos distribuunt, ut annum Iubilæi constituant.

10. Quæ Marcionis, Cerdonis, Praxeæ & Valentini de Aeonibus & seculis fuerint somnia & deliria, passim videre est apud Tertullianum, Irenæum & Epiphanium.

11. Sunt verò hæc nihil aliud, quàm inania & otiosa figmenta hominum, qui ut Augustinus loquitur, Diabolo sic ipsos instigante, tanta superstitione in quaestionibus infinitis ac inutilibus ad suam ipsorum perniciem laborantes, non curant ea, quæ necessaria sunt, ut serventur.

Habemus

12. Habemus firmum Propheticum & Apostolicum sermonem cui, rectè facimus, attendentes, tanquam lucerna lu- 2. Pet. 1, 19
cente lucenti in loco caliginoso.

13. Is verò disertè & graviter multis in locis attestatur, discretam temporis Consummationis seculi notitiam, hominum in hac vita nemini competere: ut quorum non sit nosse χρόνος ἢ καιρός tempora vel momenta. Act. 1, 7.

14. Et Servator ipse discipulis de eodem rogantibus respondit ita: DEVM potestati hoc suæ reservasse, ut diei illius & horæ, nec Angeli, imò nec ipse quoq; filius (ex proprietate naturæ humanæ consideratus) notitiam habeat. Matth. 24, 36. Marc. 13, 32.

15. Quod considerans Augustinus, Hesycho de fine seculi curiosius inquirenti, rectè respondet, se non aude-
re spacia seculorum usq; ad finem mundi vel metiri, vel enumerare, propterea quod scribatur de die illa neminem scire, neq; Angelos, neq; ipsum Filium.

16. Quoad confusam verò ac indiscretam notitiam haud planè in suspenso animos nostros relinquere Christus voluit, dum certa signa, termini sive finis Mundi prænuncia constituit.

17. Quorum alia sunt remotiora, atq; è longinquo præcurrentia, ut Securitas hominum: crapula: libidines: Apostasia à fide: Consceleratio morum: Revelatio Antichristi: Alia propinquiora, quæ vel quàm proximè consummationem seculi antecessura sunt, vel cū eadem potius conjungenda: qualia recenset Matth. 24, 29 & 30. cū præter alia quadam horrenda prodigia: Signum quoq; Filii hominis in celo appariturum, prænuntiat. 1. Tim. 4, 1. 2. Tim. 3, 2. 3. 4. 2. Thess. 2, 3.

18. Quodnam verò illud signum Filii hominis sit futurum, nostrum non est definire, cū D. Augustino adsti-

adstipulante, citius hujusmodi signa impleantur, quam intelligantur.

19. Sunt tamen haud pauci Orthodoxi in ea sententia, idem in secundo adventu filii hominis appariturum signum, quod in primo apparuit, Stellam nimirum miraculosam. Quam sententiam, cum nihil analogia fidei repugnans contineat, maximè nobis quoq; videri probabilem asserimus.

1. Ioh. 2, 18 20. Illud tamen addimus, haud statim cum nova aliqua & miraculosa apparet Stella, qualis etiam anno 72. & 73. in signo Cassiopeae conspecta fuit, pronuntiandum esse, jam ad justam mensuram dies mundi pervenisse, ipsiusq; finem in instanti adesse: quin potius statuendum cum Apostolo, hoc ipsum tempus nostrum, extremam esse aetatem, horamq; novissimam.

2. Theff. 1. 8
2. Pet. 3. 10
& 11. 21. De Qualitate hujus Consummationis, Scriptura perspicue docet. Mundum hunc sub incendio flammae sive Ignis transiturum.

22. Scholastici Doctores de Igne hoc Conflagrationis extremae satis pueriliter disputant: aliis quidem statutibus: Ignem illum fore elementarem, qui DEI jussu descensurus sit, atq; omnia combusturus: aliis verò somniantibus, solis radios ex repercussione esse multiplicandos, ut ex illis omnia succedantur: quemadmodum fieri videmus, cum radii solares feriunt specula ex chalybe, stuppam admotam inflammari.

1. 20. de Civ. DEI. cap. 16, & 24. 23. Frivola ista & putida humani ingenii commenta, simpliciter repudiamus: & cum D. Augustino libenter fatemur, nos de illo igne conflagrationis, quis nam aut unde futurus sit, nihil quicquam nosse: credentes interim firmissimè, totum hoc universum igni transiturum.

Gravior

24. Gravior verò & difficilior hoc loco oritur quæ-
stio, Vtrum nimirum transitus iste φθορᾶ corruptione,
an ἀλλοιώσει alteratione sit definiendus? Seu, quod idem
est, An Mundus κατ' ἔσιν secundum substantiam, an
verò κατὰ ποιότητας secundum qualitates sit interiturus.

25. Neque enim desunt rationes, quæ pro utraq; sen-
tentia haud leviter pugnare videntur.

26. Qui enim Mundum Qualitatum solummodo Pf. 102, 27
ratione interiturum contendunt, Davidem sequi viden-
tur, qui de caelis asserit, quod ii aliquando ut vestimen-
tum veterascent, & in modum indumenti sint immutan-
di: & Apostolum, qui creaturam nunc vanitati subje- Rom. 8, 20
ctam, aliquando à servitute corruptionis liberatum iri: & 21
& ἄνω saltem, figuram hujusmodi præterituram, pro- 1. Co. 7, 31
nunciat.

27. Qui verò Mundum κατ' ἔσιν secundum sub- Pf. 102, 27.
stantiam per φθορᾶν interiturum statuunt, expressis et- Luc. 21, 33
iam insistent Scripturarum testimoniis, quæ coelos peri- Apoc. 20,
turos, & transituros affirmant: quæq; ita Cælum & ter- 11. 21, 1.
ram à conspectu ejus, qui sedet super thronum, fugisse
testantur, ut locus non amplius ejus sit inventus: imò ut
Cælum & terra planè abierit, & mare jam non sit.

28. Nos statuimus litem hanc ἐποχῆ Christiana
rectissimè posse dirimi, quippe ejus decisionē rectius ex
sensu futurae experientiae, quàm σκέψι divinatione pe-
tendam esse, persuasum habet.

29. Posterior tamen sententia magis videtur Scri-
pturae niti, ut quæ transitum hunc mundi iis potissimum
verbis exprimit, quæ non instaurationem vel in nobilio-
rem statum transmutationem: sed totalem quæ abolitionem
& destructionem, suffragantibus etiam Grammaticis &
Physicis notant & significant: qualia sunt perire, in-
terire, abire, fugere, non existere &c. Quid?

29. Quid? quod à Φραγσία καὶ à Θανασία pars est imaginis divina, ad quam solus homo primùm fuit conditus, non verò ulla creatura hujus mundi alia. His ergò eam tribuere nimis foret absonum.

30. Adde, quod, si mundi hujus conceditur instauratio & renovatio: reliquarum etiam creaturarum omnium restitutio statuenda fuerit: siquidem ratio dari potest nulla, cur quedam saltem, non omnes: cur hæ, non illæ orbis partes sint ab interitu vindicande.

31. Frivolum enim planè est, imò prorsus ἀλογον, quod Scholastici docuerunt, ea tantùm habitura immortalitatem, quæ ad eam aliquo modo fuerunt facta: quale est corpus celeste, uti simplicissimum, ita à contrariis qualitatibus alienissimum: Item Elementa, quæ quamvis quoad partes, generentur & corrumpantur: tamen quoad totum semper manent.

32. Nam & quod dicunt, non probant: & principium turpiter petunt: siquidem hoc ipsum queritur: an Cælum & Elementa vi ac potentia DEI ab interitu sint vindicanda, reliquæ verò orbis partes non item.

33. Nos Negativam per omnia sequimur, & ut reliquarum ignobiliorum mundi partium, sic ipsius quoque Cæli ac Elementorum interitum, vel eam etiam ob causam futuram credimus quod illorum nullus planè foret usus in vita æterna.

34. Neque enim tum, ut in hac vita, natura nostra, Cæli ac Elementorum ministerio fovetur & sustentabitur: neque etiam per harum visibilium creaturarum intuitum, animus noster ad contemplationem DEI impelletur: ut qui non amplius per speculum in enigmate, sed à facie ad faciem videbit DEVM, sicuti est.

1. Cor. 13,
12.
1. Ioh. 3, 2.

35. Frustra autem planè sententia sua presidium querunt

querunt ex enunciato illo Apostolico, quo ipsam quoque
creaturam à servitute corruptionis liberatum iri Paulus Rom. 8, 21
affirmat.

36. Etsi enim liberationis à servitute corruptionis; non tamen restorationis mentionem facit Apostolus.

37. Deinde non de eiusmodi liberatione agit, quia in melius mutata creatura, perpetuò sint duratura: sed hoc vult, quòd abolitione sua sint liberanda ab horrendo impiorum abusu, cui in hoc seculo sunt exposita: propter quem mallent per voluntatem DEI in nihilum evanescere, quàm contra naturam suam servire impiis ad peccata, & adversus proprium suum opificem militare.

39. Queritur porro: nùm creaturis his prorsus abolitis, novum mundum creaturus sit DEVS? Nos novum quidem calum, & novam terram, cum Prophetis & Apostolis DEVM creaturum credimus: at quæ eorum futura sit conditio, curiosius indagare, nec possumus, nec debemus.

Ier. 65, 17.
66, 22.
2. Pet. 3, 13.
Apoc. 21, 1.

40. Nihil tamen quicquam eorum interpretationi interim derogamus, qui vaticinia ista novum calum, novamque terram promittentia, metaphoricè partim de splendore regni Christi sub gratia Novi Testamenti; partim parabolicè de futura beatitudinis gloria accipiunt & explicant.

41. Ceterum ut ad alterum Mundi novissimum accessum faciamus, Adventum nimirum Christi ad iudicium, testantur S. literæ, sub consummationem seculi appariturum Filium hominis, Christum videlicet, non

II. Mundi
novissimum
Adventus
CHRISTI
Iudicis.

B secundum

Ies. 26, 10 secundum divinam, ut quam impius non videbit; sed
Zich 12, 10 secundum humanam naturam, quam visuri sunt & hi,
qui pupugerunt ipsam, Matth. 24, 30. Iob: 5, 27.

Matth. 24, 30 42. Apparebit autem Filius hominis in nubibus
25, 31. Celi, in potentia & gloria magna, ea nimirum, quae
soli Filio hominis à Patre est concessa, quam super thro-
no gloriae divinae confidens ille usurpaturus est.

Matth. 24,
30. 25, 31.
1. Thess. 4,
16.
1. Cor. 15,
52. 43. Accedit insuper κέλευσμα illud & vox Arch-
angeli, & tuba DEI de supernis: Angelorum item
omnium myriades cum tuba & voce magna.

44. Reditum hunc CHRISTI Scriptura
respectu conditionis naturae humanae, Adventum:
respectu verò accessionis gloriae, ἀποκάλυψιν καὶ ἐπι-
φάνειαν revelationem & apparitionem nominare solet.
1. Cor. 1, 7. 2. Thess. 1, 7. 1. Pet. 1, 13. Tit. 2, 13. 2. Thess.
2, 8. 1. Tim. 6, 14. 2. Tim. 4, 1. & 8.

III. Mundi 45. Tertium Mundi novissimum, est Resurrectio
novissimum mortuorum, quae uti cum omni ratione humana pu-
Resurrectio gnatur, ita rectè miraculorum omnium divinatorum mi-
mortuorum raculum à veteribus appellata fuit.

46. Miraculum enim summum futurum est,
Apoc. 20,
13. quòd terra & mare corpora defunctorum, non ali-
quorum duntaxat, sed omnium iam indè à condito
mundo mortuorum, rursus quasi effundet: quòd illa
animabus suis iuncta reviviscant: quòd demig, licet
qualitatum aliquam, substantia tamen prorsus nul-
lam mutationem patientur: siquidem attestante
Iob. 19, 25.
& seqq. Iobe, ipsa sua pelle quisq, circumdabitur: & in
ipsa sua Carne videbit Dominum idem ipse qui vi-
xerat, & non alius.

Fide m

47. Fidem futuro huic miraculo faciunt expressa Scripturarum testimonia, quæ omnes quotquot dormiunt in pulvere terræ; evigilatos & resurrecturos discretè testantur: ut Ies. 26, 19. Iezech. 37. Dan. 12, 2. Iob. 19, 25. Iob. 5, 28. 1. Cor. 15, 12 & seqq. 1. Thess. 4, 16. &c.

48. Fidem præterea faciunt exempla Enochi & Elie, quos vivos in Cælum translatos fuisse, Scriptura perhibet, item eorum, quos à Prophetis, Christo, & Apostolis è mortuis resuscitados fuisse legimus.

49. Causa huius facti sive eventus partim est voluntas & decretum DEI: partim verò Christus Servator, qui factus est primitia dormientium, principium & primogenitus ex mortuis: imò Resurrectio atq; vita ipsa.

1. Cor. 15, 12 & 20.
Col. 1, 18.
Apoc. 1, 5.
Ioh. 11, 25.

50. Qualitates & proprietates piorum ac beatorum corporum resurgentium prolixè describit Apostolus 1. Corinth. 15: 53. & seqq. quarum præcipue erunt immortalitas: Lux & fulgor: quem obtinebunt corpora clarificata, fulsura instar Solis, & stellarum firmamenti: Impassibilitas: & huius generis alie, quas Servator summam complectitur asserens, in vita æterna fideles fore similes Angelis DEI.

Mat. 13, 43
Dan. 12, 3.
1. Cor. 15, 42 & 43.
Luc. 20, 36.
Mat. 22, 30

51. Impii contra præter immortalitatem, ceterarum qualitarum nullam obtinebunt, quin potius contrariis & prorsus oppositis deformabuntur: luce atq; claritate prorsus destituentur, quippe in exteriores tenebras conjiciendi: neq; erunt impassibiles, quandoquidem cruciatibus & doloribus immensis sunt afficiendi.

Mat. 22, 13.
13, 42
Ier. 66, ult.

52. Quæ verò hoc loco de Infantibus movetur quæstio, in qua ætate vel statura illi sint resurrecturi: verbis Augustini explicari posse videtur, dicentis: Resurgent omnes, tam magni corpore quàm vel erant, vel

1. 2. 2. de Civ. DEI. cap. 14 & 16.

futuri erant in juvenili aetate, quamvis nihil oberit, etiam si erit infantilis vel senilis corporis forma, ubi nec mentis, nec ipsius corporis ulla remanebit infirmitas. Unde etiam, si quis in eo corporis modo, in quo defunctus est, resurrectorum unumquemque contendit, non est cum illo laboriosa contradictione pugnandum.

Cyrrill. l. 12.
esp. 58. in
Iohannem.

53. Pari modo ad questionem illam, an claudi, lusi, caci, muti, surdi, iisdem in vita aeterna sint obnoxii futurinaturae defectibus, negando simpliciter respondemus, & cum Cyrillo statuimus, nullas corruptionis reliquias, nullum signum defectus post resurrectionem in hominibus futurum, sed quod seminatum in infirmitate, resurrectorum in virtute & gloria. Quid autem est in virtute atque in gloria resurgere aliud, quam quod omni infirmitate, omni corruptionis dedecore procul depulso, ad sinceram incorruptibilitatem genus humanum rediturum sit?

1. Cor. 15,
51, & 52.
1. Thess. 4,
17.

54. De monstrosis vero partibus, de abortivis, de superfluitatibus corporis humani, certi nihil definimus, cum hac de re tam altum in sacris literis sit silentium: divinae providentiae hoc ipsum committentes.

55. Resurrectioni mortuorum vicina & proxima est ἀλλοίωσις sive Immutatio, & Raptus ille, qui Scripturae teste in Consummatione saeculi, vivis obtinget, qui unam cum mortuis resuscitatis in occursum Domini per aërem in nubibus ἐν αἰθέρῳ, ἢ ἐν πνεύματι ὀφθαλμοῖς rapiantur.

56. Queritur autem, cum Corruptioni in Incorruptione locus esse nullus possit; nū ἀλλοίωσις sive Immutatio ista Mors appellanda sit, nec ne? Nos secuti Apostolum, qui non omnes quidem dormituros, sed omnes immutandos pronunciat, respondemus, cum raptus iste, conflagrante interim mundo, per medias ardentis huius universae

universi flammis futurus sit, corpora illa tūm in terris
viventium, sic per ignem raptata, non mortem quidem
ipsam, sed morti quiddam passa ἀνάλογον mirā celeritate,
ad incorruptibilitatem transitura.

57. De Iudicio ultimo siue extremo, quod quar-
tum est Mundi novissimum, manifesta rursus Scripturae
sunt testimonia tam Veteris quam Novi Testamenti, ut
Psal. 9, 9. Ies. 3, 13. 66, 15, 16. Daniel. 7, 10. Soph. 3, 8.
in primis Matth. 25, 31. & Act. 17, 31. Et in Epistola
Iuda, versu 14. & 15. &c.

III. Mundi
novissimum
iudicium
extremum

58. D. Apostolus Iudicii huius certitudinem asser- 2. The. 1, 7.
turus, ratione nititur longè evidentissima, inquiens: Iu-
stum est apud DEVM, retribuere tribulationem iis, qui
vos affligunt: & vobis, qui tribulamini, requiem nobiscū
in revelatione Domini nostri Ihesu, de caelo, cum Angelis
potentia sua.

59. Quae sanè retributio cum neq; piorum, neq; im-
piorum respectu hac fiat in vita, his quidem felicissima,
illis verò iniquissima sorte fruētib;: firma autem & in-
concussa in eternum DEI stet Iustitia: vel ipsa dicat
ratio, superesse iudicium quoddam generale, in quo mali
pereant: boni autem pietatis accipiant mercedem.

60. Et sanè tanta rationis huius est vis, ut natura-
lis quaedam semper, ipsis etiam gentilium animis, insita
fuerit futuri iudicii notitia: id quod vel Poëtarum fabu-
la probant, qui Minoem, Radamantum & Aeacum
apud inferos, Iudices mortalium constituerunt.

61. Sistendi verò sunt huic iudicio homines quotquot
vixerunt, vivunt, victuriq; sunt universi, boni & mali,
iusti & iniusti, adeoq; omnes gentes & tribus terrae. Matth.
13, 48 & 49. 24, 30. 25, 32. Act. 24, 15.

62. Praesidebit autem iudicio huic, iustissimus ille

B 3 à DEO

Act. 17, 31. à DEO constitutus iudex mortuorum & vivorum.
Ioh. 5, 27. CHRISTVS IHSVS: cui Pater dedit potestatem Iudicii faciendi, quia Filius hominis est: talis nimirum Iudex, qui intimos cordium humanorum scrutatur recessus: & coram quo omnium patebunt conscientia.

63. Assessorum vicem sustinebunt Apostoli & reliqui sancti, & qui sessuri dicuntur super duodecim sedes, & iudicaturi duodecim tribus Israel: non quidem, quòd huiusmodi externa spectacula in iudicio illo sint futura: Sed quia partim Apostolorum fides, omnem Israëlitis excusationem est ademtura: partim ipsorum, ut & reliquorum Sanctorum doctrina, norma quasi erit, ex qua universum de incredulitate hominum iudicium est futurum.

64. Iudicii huius locum designant Iudaei vallem Iosaphat, quae inter montem Oliveti & Ierosolymam est sita: falsa decepti interpretatione loci Prophetici, qui habetur Joel. 3, 2. & 12. cum vocabulum Iehoschaphat non propriè, sed appellativè sit accipiendum: idemq; denotet, quod Iehovah iudicat, vel Iehovah Iudex: & Vallis nomine, Mundus hic notetur, in quem quasi in vallem aliquam descensurus Dominus, iudicaturus omnes gentes terra.

65. Forma huius Iudicii, in sententiae definitiva promulgatione consistit, quae instituetur, vel respectu credentium & Electorum ex Evangelio, quibus gratis per fidem in CHRISTVM dabitur merces sive praemium: Ioh. 3, 18. Rom. 2, 10. Vel respectu reproborum & infidelium ex Lege, secundum illud:
Qui

Qui non crediderit, condemnabitur. Marc. 16, 16. Ioh.

3, 18.

66. Exitus Iudicii is futurus est, ut pii & electi Matth. 25.
34 & 41. sint possessuri regnum DEI Patris, ipsis jam inde à mundi constitutione paratum: Impii verò in ignem æternum, ipsos ac Diabolos sine intermissione immensis, ac ineffabilibus cruciatibus afflictorum sint ituri.

67. His omnibus ita constitutis, rejicimus & damnamus errorem Aristotelis, qui statuit, mundum nullum habiturum finem. Item Mahometicorum quorundam, qui partim certo siderum concursu incendium orbis excitatum iri somniant, quando nimirum sidera omnia, quæ nunc diversos agant cursus in cancrum convenerint: partim verò ex numeris, aliisque calculi Astrologici supputationibus, prædictiones de die novissimo extruere satagunt. 1. 8. Phys. &
1. 1. de Cælo

68. Damnamus item Epicureos, Sadduceos, & quo suis ἐμπειρῆς alios, qui nullam planè resurrectionem futuram esse, sed animam & corpus hominis, instar Matth. 22.
23.
Act. 23, 8.
2. Pet. 3, 3. brutorum animantium, per mortem extinguere, sunt opinati.

69. Damnamus etiam Hymenai & Phileti delirium, quo sinxerunt, resurrectionem tum fieri, cum 1. Tim. 1, 20
2. Tim. 2, 17 homines hac in vita ad D E V M convertuntur.

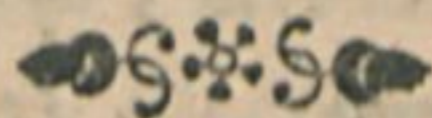
70. Damnamus Iudaizantium quorundam dogma, statuentium, ante resurrectionem mortuorum, pios ubique oppressis impiis, regnum mundi occupaturos esse: & veterum Anabaptistarum ac Origenistarum opinantium, damnatos tandem omnes, atque ipsos etiam Diabolos salvandos esse:

Chili-

Chiliasarum deniq; sive Millenariorum, qui CHR I-
stum post resurrectionem in hoc mundo mille annis
cum piis & electis dominaturum esse, statuerunt.

71. CHRISTO IHESU, iustissimo mortuo-
rum ac vivorum iudici, sit cum Patre, Sanctoq;
Spiritu laus, honos, & gratiarum actio in
secula aeternitatis universa.

A M E N.

F I N I S.

... parte ...
... parte ...
... parte ...
... parte ...
... parte ...
... parte ...
... parte ...
... parte ...
... parte ...
... parte ...

94 A 7389

50

ULB Halle
002 716 291
3

VL 17

DISPUTATIO XXII.
& Ultima.

DE CONSUM-
MATIONE SECVLI: AD-
NTV CHRISTI IVDICIS: RE-
surrectione mortuorum: & Iudicio
extremo

Ad quam
Sub auspiciis divini numinis

Præside
ONHARTO HVTTERO,
SS. THEOLOGIAE
DOCTORE,

Respondebit
SAMVEL LVBITIVS ROR-
bachensis: Pastor in VVinlhena.

IENAE
Typis Tobiaë Steinmanni.
Anno clō 1ō XCVI.

